

De Stichting Culturele Grenscontacten Achterhoek-Westmünsterland

nodigt u van harte uit

in samenwerking met

Kulturkreis Schloss Raesfeld e.V.
Dialectkring Achterhoek en Liemers
Landeskundliches Institut Westmünsterland
Kreisheimatpflege Borken

voor de 51e Dialectdag

Zaterdag 31 Oktober 2015

Thema:

De kleinste gemene deler:

**Streektaalwoordenboeken aan beide zijden van
de grens**

Locatie:

Gasthaus Bussmann, Vreden/D
Winterswyker Strasse 1, D-48691 Vreden

Lange tijd deelden Achterhoek en Westmünsterland een gemeenschappelijke taal, het oude dialect. Dialecten zijn gebiedstypische fenomenen die van plaats tot plaats kunnen verschillen. Waar we in Westmünsterland het "Sand- en Kleiplatt" onderscheiden, daar zien we in de Achterhoek en Liemers belangrijke verschillen tussen het Nedersaksisch en het Nederfrankisch. Door de ligging aan de landsgrens wordt de ontwikkeling van de taal nog ingewikkelder. Hoe belangrijk is het vastleggen van de verschillende lokale streektaalfacetten en voor welke moeilijkheden komen samenstellers van woordenboeken te staan? Dat zijn de aandachtspunten van de Dialectdag 2015.

Programma

09.30 uur Ontvangst met koffie en thee

10.00 uur

Opening door Betty Wassink, Winterswijk

Voorzitter Stichting Culturele Grenscontacten Achterhoek-Westmünsterland

aansluitend

Dr. Robert Damme, Münster

Wetenschappelijke medewerker van de Commissie voor streektaalonderzoek- en naamkunde van Westfalen (Münster) en redacteur van het Westfaalse Woordenboek

Streektaalwoordenboeken in Westfalen en Lippe

Lex Schaars, Doetinchem

Dialectoloog van Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL); samensteller van de WALD (Woordenboek van de Achterhoek en Liemerse Dialecten)

Een bonte cross deur streektaalland

Presentatie van WALD deel 10 "Vrouwleuwark"

Aanbieder van het 1e exemplaar door Femia Siero, directeur ECAL in Doetinchem, aan Dini Hiddink

Voordracht door Dini Hiddink, Lochem

Schrijver en voordrachtskunstenaar

**Dini vertelt naar aanleiding van het nieuwe WALD
deel onder de titel "Vrouwleuwark"**

Lezing door Gertrud Elling, Vreden

Onderwijzeres en schrijfster

Je moet voor de streektaal zorgen!

aansluitend Discussie

12.30 uur

Lunch (€ 12,50)

13.30 uur

**Gelegenheid om deel te nemen aan een rond-
wandeling door de historische kern van Vreden**

14.30 uur Einde van de bijeenkomst

51. Tag des Platt 51e Dialectdag

*Der kleinste gemein-
same Nenner: De
kleinste gemene deler:
Mundartwörterbücher
diesseits und jenseits
der Grenze streektaal-
woordenboeken aan
beide zijden van de
grens* **Vreden 2015**

Samstag 31. Oktober
Zaterdag 31 oktober

Einladung **Uitnodiging**

Die Arbeitsgemeinschaft Achterhoek-Westmünsterland

lädt herzlich ein
in **Zusammenarbeit mit**

Kulturkreis Schloss Raesfeld e.V.
Dialectkring Achterhoek en Liemers
Landeskundliches Institut Westmünsterland
Kreisheimatpflege Borken

zum **51. Tag des Platt**
Samstag, 31. Oktober 2015

Thema:
**Der kleinste gemeinsame Nenner:
Mundartwörterbücher diesseits und
jenseits der Grenze**

Ort:
Gasthaus Bussmann in Vreden/D
Winterswyker Straße 1, D-48619 Vreden

Zu den wichtigen Gemeinsamkeiten im Achterhoek-Westmünsterland gehörte lange Zeit das alte Platt. Mundarten sind aber regionaltypische Erscheinungen, die schon von Ort zu Ort unterschiedlich stark abweichen können: Während im Westmünsterland vor allem „Sand-“ und „Kleiplatt“ herrschen, stehen in Achterhoek und Liemers das „Saksische“ dem Niederfränkischen gegenüber. Durch die Grenzlage dieser Dialektlandschaften wird alles noch verwickelter. Wie wichtig die Erfassung aller lokalen Sprachfacetten ist, und vor welchen Problemen die Wörterbuchbearbeiter stehen, bilden die Schwerpunkte am diesjährigen „Tag des Platt“.

Programm

09.30 Uhr Anreise, Kaffee

10.00 Uhr

Eröffnung durch Betty Wassink, Winterswijk
Vorsitzende Stichting Achterhoek-Westmünsterland

anschl.

Dr. Robert Damme, Münster

Wissenschaftlicher Referent der Kommission für Mundart- und Namenforschung Westfalens (Münster) und Bearbeiter des Westfälischen Wörterbuchs

**Niederdeutsche Dialektwörterbücher in
Westfalen-Lippe**

Lex Schaars, Doetinchem

Dialektologe am Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), Doetinchem; Redakteur des WALD (Wörterbuch der Dialekte in Achterhoek und Liemers)

Kreuz und quer durch die Dialektlandschaft

**Präsentation von Band 10 des WALD-Wörter-
buches „Fraulööwark“**

Überreichung des 1. Exemplars durch Femia Siero, Direktorin ECAL in Doetinchem, an Dini Hiddink

Dini Hiddink, Lochem

Autorin / Vortragskünstlerin

Das WALD-Wörterbuch „Frauenarbeit“

Gertrud Elling, Vreden

Pädagogin / Autorin

Plattdeutsche Sprache pflegen!

anschl. Diskussion

12.30 Uhr gemeinsame Mittagsmahlzeit (12,50 €)

13.30 Uhr

**Gelegenheit an einer Führung durch die
historische Altstadt von Vreden teilzunehmen**

14.30 Uhr Ende der Veranstaltung

Information und Anmeldungen Informatie en aanmeldingen

Ihre Anmeldung erbitten wir mit Antwortkarte oder Mail bis zum 25. Oktober 2015.

Wij verzoeken u zich aan te melden met de antwoordkaart of via mail vóór 25 oktober 2015.

Der Tag des Platt wird gefördert von:
De Dialectdag wordt ondersteund door:

Arbeitsgemeinschaft/Stichting
Achterhoek-Westmünsterland

Burloer Straße 93, D – 46325 Borken
Tel. 02861 – 821350
Mail: kulturkreis@kreis-borken.de

Groenloseweg 114, NL – 7104 GA Winterswijk
Tel. 0543 – 533100
Mail: w.abbink@wxns.nl